

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Aplikace politologických teorií na transformaci Komunistické strany
Československa po roce 1989

Autorka: Karolína Boháčová

Nepříliš povedená bakalářská práce kolegyně Boháčové se pozoruhodným způsobem věnuje tématu, považovanému za důležité, totiž otázce, zda se transformovala strana, která měla 1,5 milionu členů a vedoucí úlohu ve společnosti a ve státě, aby dnes měla členů 60 tisíc a dvě desítky poslanců, s permanentní hrozbou zákazu ze strany státu a těch, co se označují za společnost. Práce má nepříliš vhodný název, neboť spíše než o KSČ jde autorce o KSČM. Studie sleduje vývoj strany od roku 1989 zhruba do roku 2004. Řada autorčiniých tezí a vět vážně překvapí.

Studie je přepracovanou neobhájenou bakalářskou prací, vedenou původně někým jiným. Základní půdorys textu zůstal, nejproblémovější pasáže byly upraveny. Přesto, text nepůsobí nejlépe.

Zarazí již samotná anotace práce, kdy nám autorka vymezí záběr své studie následovně:

„Bakalářská práce se orientuje na vývoj předávání moci Komunistické strany Československa Občanskému fóru uvnitř československého státu od revolučních listopadových událostí 1989 do konce téhož roku“. Práce se dále snaží o „charakteristiku typologií [...] a aplikuje je na případ [...] zhruba do prvních svobodných voleb roku 1990“.

Pominu-li fakt, že obrat typu „*uvnitř československého státu*“ implikuje cosi o předávání moci, jíž měla držet KSČ, do rukou OF patrně i mimo naše státní území (že by v Rakousku, nebo je autorka stoupenkyní konspirativních tezí o zákulisním dění v Moskvě?), tak tato anotace udivuje něčím jiným. Totiž faktem, že vůbec neobsahuje zmínku o tom, že autorka se v textu pokouší sledovat i vývoj v 90. letech a končí v roce 2004.

Nijak valná není ani práce s tranzitologickou literaturou. Proč je ve výčtu tranzitologů zařazen D. Rustow, jakýsi otec zakladatel tohoto způsobu studia politických transformací, až na konci? A proč je zařazen vůbec. Rustow studoval to, co Huntington označuje za první vlnu a jeho fáze byly pro tranzitology opravdu hlavně inspirací, jelikož tito vytvořili své vlastní fázování, určené jednoznačně pro třetí (chcete-li čtvrtou) vlnu. Na československý případ ho aplikuje hlavně Jan Bureš a prestiž si tím určitě nevydobył. Když pak autorka přece jenom s Rustowem pracuje, tak působí poněkud komicky označit jeho třetí fázi za „navyknutí“, místo výstižnějšího označení fáze uvyknutí. Ostatně, věta „*během závěrečné fáze navyknutí*“

a samotného procesu demokracie probíhá soupeření mezi politickými subjekty usilujícími o vedoucí postavení (že by reminiscence na vedoucí úlohu – o to jde v demokracii?) v rámci těchto struktur“ (s. 22) také zaráží.

Samotný text je kombinací rozboru událostí roku 1989 a debaty o tom, zda strana, která volí prezidenta, vládne v krajích či hlasovala pro ústavu, je systémovou či antisystémovou. Argumenty, podporující toto zamyšlení, jdou od rozboru stanov, přes uvedení organizací, s nimiž KSČM spolupracuje, po „*snahu o definici Komunistické strany Čech a Moravy*“. Zde můžeme autorce pomoci: jde jí o charakterizaci strany. V těchto pasážích se opět dočteme řadu tezí a vět, jež jdou od konvenčních tvrzení po taková, z nichž nám vstávají zbytky vlasů hrůzou na hlavě. A to jak po obsahové, tak po stylistické stránce. Z druhého koše uveďme třeba: „*Vyvíjení KSM se s vývojem komunistické strany o odchodu reformního proudu v roce 1993 v podstatě shoduje*“. (S. 44) Z kombinace obého uveďme následující: „*Kromě toho, že chce bojovat za projevy kapitalismu, xenofobie, fašismus, nacionalismus, ...*“ (S. 44). Autorka mluví o tom, za co chtějí bojovat KSČM a KSM, a to dle jejich dokumentů. Pokud by tato chtěla bojovat za kapitalismus či fašismus, pak by se jednalo opravdu o NEJVÍCE REFORMOVANOU KOMUNISTICKOU STRANU NA SVĚTĚ. Vskutku, neznám komunisty, kteří by – a jde o programové dokumenty – oficiálně bojovali za kapitalismus a fašismus. Oni se tak v praxi často chovají, ale obvykle o tom nepiší. Ostatně, je-li součástí dokumentů KSM boj ZA fašismus, tak je jeho zákaz celkem oprávněným.

Shrnutí: s ohledem na fakt, že původní školitel položil tomuto dílu základy a nikdy autorce nic nevytknul, aby jí následně navrhl hodnocení výborně, a s ohledem na solidní množství prostudované literatury, navrhuji známku **dobře**.

Radek Buben